

РЕШЕНИЕ

№ 2516

гр. София, 11.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43 състав, в публично заседание на 29.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **11720** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК вр. чл. 1, ал. 2 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба, подадена от С. Д. Т., чрез адв. П. В., срещу Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), с която е предявен иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1300 лева, настъпили в периода от 20.07.2020г. до 29.12.2022 г., в резултат на незаконосъобразна заповед за задържане рег. № 229зз-1376 от 20.07.2020г., издадена от полицейски орган при 01 РУ - СДВР, с която на ищеца е наложена принудителна административна мярка „задържане под стража за срок от 24 часа“, ведно със законна лихва, считано от 14.12.2022г.

В исковата молба се твърди, че ищецът е задържан на 20.07.2020г. в 20.06ч. в помещение за временно задържане на територията на 05 РУ – СДВР [населено място], на основание чл. 72, ал.1, т. 1 от ЗМВР със заповед рег. № 229зз-1376 от 20.07.2020г., издадена от полицейски орган на 01 РУ – СДВР. Освободен е на 21.07.2020г. в 02.10ч. Заповедта за задържане е отменена като незаконосъобразна с влязло в сила съдебно решение № 20022172/17.03.2022г. по нахд № 9990/2020г. по описа на СРС. Решението е оставено в сила с решение № 7672/14.12.2022г., постановено по кнахд № 9214/2022г. по описа на АССГ. От задържането ищецът е претърпял сериозни неимуществени вреди. Бил е дълбоко повлиян и афектиран от последиците, обиден, омърсен. Преживял е стрес от фактическото задържане и престоя в помещението за задържане, което му е причинило чувство на безпомощност и безсилие. Стигнало се е до сериозно засягане на семейния и професионалния му живот. Негативните преживявания във

връзка със задържането са се превърнали в постоянни, дълготрайни и неотменни вреди, които продължават и до датата на предявяване на иска. Ищецът не е знаел причината за задържане, която разбрал едва когато бил освободен. Неговите адвокати не били допуснати при него от момента на задържането. Правна защита получил 3 часа след самото задържане. Бил шокиран и изплашен, страхът превзел всички области на неговия живот. В медиите С. Т. бил омаскарен, оклеветен и набеден за „престъпник“. Случаят станал известен на приближения му кръг хора и унижил неговата личност. Арестът станал достояние и на колегите му, които се дистанцирали от него. Преживял незаконното задържане изключително негативно емоционално, чувствал се унижен, репутацията и самочувствието му били сринати. Изпаднал в депресия, нямал желание да излиза с приятели, да се вижда с тях, отдалечил се от семейната си среда. Отслабнал физически, започнал да сънува кошмари, заспивал трудно.

В хода по същество на делото ищецът, представляван от адв. П., моли съда да уважи изцяло исковата претенция като основателна и доказана. Претендира присъждане на разноски по списък по чл. 80 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК.

Ответната страна – Столична дирекция на вътрешните работи, чрез гл.юрисконсулт Д. И., в писмен отговор на исковата молба и в хода по същество на делото изразява становище за неоснователност и недоказаност на иска. Евентуално възразява против претендирания размер на обезщетението, което следва да служи за справедливо овъзмездяване на причинените вреди, а не за обогатяване на пострадалия. Периодът на престои в помещението за задържане в 05 РУ – СДВР е 6 часа, през който липсват данни за ограничаване на гарантираните от закона права. Отговорност на СДВР за медийното отразяване не може да бъде търсена. Счита, че не е налице фактическия състав за реализиране на отговорността по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ. Налице е и съпричиняване в хипотезата на чл. 5 от ЗОДОВ. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор Мария Малинова от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност и доказаност на предявения иск, а относно размерът на обезщетението, счита, че е прекомерен, тъй като задържането на ищеца е продължило няколко часа.

Административен съд София град, 43 - ти състав, като взе предвид изложените от страните становища и извърши съвкупна преценка на доказателствата, намира за установено следното от фактическа страна:

Със заповед за задържане рег. № 2293з-1376 от 20.07.2020г., издадена от полицейски орган при 01 РУ – СДВР С. Д. Т. е задържан за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 05 РУ - СДВР. Заповедта е издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, като фактическо основание за издаването ѝ е посочено „данни за извършено престъпление по 225 ЗМК 1266/20 на 01 РУ на СДВР“.

Заповедта е издадена на 20.07.2020г., в 20.06 часа С. Д. Т. е настанен в помещенията за временно задържане на 05 РУ – СДВР. Освободен е на 21.07.2020г. в 02.10 часа.

По жалба на С. Д. Т. е постановено съдебно решение № 20022172/17.03.2022г. по нахд № 9990/2020г. по описа на СРС, влязло в сила на 14.12.2022г., с което е отменена заповед за задържане рег. № 2293з-1376 от 20.07.2020г., издадена от полицейски орган при 01 РУ – СДВР.

В хода на настоящото производство са изслушани показанията на свидетелите В. В. М. и Л. С. П.. Съдът кредитира показанията на свидетелите като последователни,

конкретни и непротиворечиви.

Свидетелят М. посочва, че заедно с ищеца са участвали в протестите през лятото на 2020г. Според него, задържането е било по политически причини, както и обвиняването на С. Т. в тероризъм. След задържането той изглеждал ужасен, няколко дни не можел да говори. Бил в една килия с още двама души, чувствал се застрашен. Всичко било отразено в медиите, срещу протеста се водела медийна война. Майка му изпаднала в голяма тревога, съпругата му изживяла неприятно събитията. Това застрашило работното му място до степен, че го освободили от работа и останал безработен. Свидетелят счита, че може да се каже, че ищецът бил депресиран. Някои хора от протестите станали мнителни към него.

Свидетелката П. дава показания, че е разбрала от новините за задържането. Опитала да се свърже със С. Т., който отговорил след 7 часа. Казал, че действително е задържан, бил емоционално притеснен. Споделил, че в районното е бил настанен с престъпници като причината за задържане разбрал едва при освобождаването му. По повод на това загубил работата си. Голяма част от приятелите му отказали да комуникират с него. Майка му също била много стресирана. Притеснявал се за дъщеря си, тъй като не искал детето като тръгне на училище да му кажат, че баща му е престъпник. Променил се, станал по-различен, мнителен, не можел да спи. Съпругата му също била притеснена, имали семейни неприятности, в един момент той чувствал, че ще загуби всичко. В медиите го описвали като терорист, конспиратор, престъпник. Бил много разстроен, това рефлектирало върху работата и семейството му. Негативните последици продължават и до настоящия момент.

По делото са представени и приети извадки от публикации в електронни медии относно случая в метрото, задържането на ищеца и другите участници, хода на съдебните производства. Може да се направи извод, че задържането на ищеца е отразено подробно в медиите и е станало достояние на широк кръг лица.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав формира следните правни изводи:

Предявеният иск е процесуално допустим – претендира се обезщетяване на неимуществени вреди, за които се твърди, че са настъпили в резултат на отменен административен акт. Съгласно разпоредбата на чл. 205 от АПК, искът е предявен срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите – Столична дирекция на вътрешните работи.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. С оглед обстоятелствата, заявени с исковата молба, за да възникне отговорност за дейност на ответника, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва да са налице трите елемента от правопораждащия я фактически състав: 1. незаконосъобразен акт; 2. неимуществени вреди; 3. пряка причинно-следствена връзка между вредите и незаконосъобразния акт. Отговорността е безвиновна - съгласно чл.4 от ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице.

С аргумент от чл.154, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения от него иск, а на съда - да приеме за настъпили тези правни последици, чийто

юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

Правото на обезщетение възниква за вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – чл.4 от ЗОДОВ. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат.

Ищецът твърди, че от незаконосъобразната заповед, с която е бил задържан в помещенията на 05 РУ - СДВР, за него са настъпили неимуществени вреди, изразяващи се в стрес, негативни емоции и притеснение, влошаване на отношенията с приятели, проблеми в семейството, стрес и притеснения за майка му и дъщеря му, загуба на работа.

По делото се установи по безспорен начин, че заповед за задържане рег.№229зз-1376 от 20.07.2020г., издадена от полицейски орган при 01 РУ – СДВР е отменена с влязло в сила съдебно решение, поради което е изпълнена първата кумулативна предпоставка по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. За да бъде уважен искът по основание, следва по категоричен начин да се установи, че са настъпили претендираните от ищеца неимуществени вреди и че те са в резултат на незаконосъобразната заповед.

Задържането по реда на чл. 72, ал. 1 от ЗМВР е вид принудителна административна мярка, изразяваща се в принудително настаняване на лицето в специални помещения на полицията. Налагането на ПАМ от този вид несъмнено ограничава едно от основните човешки права – правото на свободно придвижване. Незаконосъобразното ограничаване на това право обективно води до негативни последици върху емоционалното, психическото и физическото състояние на всяко лице. В процесния случай, ищецът е незаконосъобразно задържан в продължение на 6 часа /от 20.06ч. на 20.07.2020г. до 02.10ч. на 21.07.2020г./ в помещения за задържане в 05 РУ - СДВР, което е довело до сериозен стрес, силно притеснение и отрицателни преживявания.

От изслушаните по делото показания на свидетелите М. и П. се установява, че след задържането С. Д. Т. е бил силно емоционално притеснен и разтревожен. Причините за задържането е разбрал при освобождаването му. В помещението на 05 РУ – СДВР е бил настанен с още двама души, чувствал се застрашен. След задържането се променил, имал проблеми със съня, станал различен, затворен, притеснявал се, че ще загуби всичко. Негативни последици имало за личния му, семейния и професионален живот. Някои от приятелите отказали да комуникират с него, отдръпнали се. Майка му била много стресирана и притеснена, както и съпругата му. Ищецът се страхувал задържането да няма негативни последици за дъщеря му, когато тръгне на училище. Колегите му коментирали случая, загубил работата си. Публикациите в медиите и думите, с които го описвали много го разстроили.

От посочените в исковата молба линкове към репортажи на национални медии и публикации на различни информационни интернет сайтове и от извадки от същите електронни медии, приложени по делото се установява, че задържането на С. Д. Т. и другите участници на 20.07.2020г. е широко отразено в публичното пространство.

Горепосочените обстоятелства обуславят категоричен извод за реално настъпване на твърдените в исковата молба негативни преживявания – сериозен стрес, силно притеснение и тревоги, накърнен имидж, засягане на личния, семейния и професионалния живот. Негативните последици са за дълъг период от време, от момента на задържане до предявяването на иска.

В допълнение на гореизложеното следва да се вземе предвид, че съгласно мотивите на

влязлото в сила решение № 20022172 от 17.03.2022г., постановено по нахд № 9990/2020г. по описа на СРС, в процесния случай не са изпълнени предпоставките за приложение на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Съдът е посочил, че от събраните по делото доказателства не са установени данни за извършено престъпление от задържаното лице, а с оглед липсата на изложени фактически и правни мотиви, ищецът не би могъл да придобие представа защо е задържан, съответно ефективно да осъществи правото си на защита срещу заповедта за задържане. Поради това, основателно се явява твърдението, че той не е знаел поради какви причини и основания е задържан, което обуславя чувството на огорчение и усещане за несправедливост в момента на задържането му и впоследствие.

Поради изложеното, съдът приема, че са налице материалноправните предпоставки за основателност на предявения иск – налице е незаконосъобразен акт на административен орган, доказва се настъпването на вреди, както и пряка, и непосредствена причинна връзка между тези вреди и незаконосъобразния акт. Не се споделя от съда становище на ответника за липса на причинно–следствена връзка между установените вреди и неправомерното задържане, както и за съпричиняване на вредите. Настъпилите негативни последици са в резултат пряко от задържането с отменената като незаконосъобразна заповед за задържане рег.№229зз-1376 от 20.07.2020г., издадена от полицейски орган при 01 РУ – СДВР. Ищецът е бил участник в протестите през лятото на 2020г., които са политически, като действията му са с цел привличане на внимание и предизвикване на обществен отзвук към гражданската позиция на протестиращите. Това изключва приложението на чл. 5 от ЗОДОВ и съпричиняване на вредите.

Размерът на обезщетението за тези вреди следва да бъде определен съгласно чл. 52 от ЗЗД – по справедливост. Справедливостта не е абстрактно понятие, а се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики - характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителност и степен на интензитет, възраст на увреждения, обществено и социално положение. При определяне на размера на обезщетението за установените в случая сериозни негативни преживявания, съдът приема за доказано, че вредите са търпени в продължителен период от време -2 години /от датата на задържането до датата на предявяване на иска/, което е обективно и логично и се потвърждава от събраните гласни доказателства. Негативните последици са засегнали не само ищеца, но и неговото семейство, професионален и личен живот. Интензитетът на преживявания стрес, притеснения, загуба на работа, проблеми в семейството е значителен за продължителен период от време. Претендираната сума от 1300 лева е съобразена с утвърдената съдебна практика за размер на дължимото обезщетение в такива случаи. Исковата претенция е изцяло основателна по размер, съдът приема, че справедливото обезщетение за настъпилите вреди в резултат на незаконосъобразната заповед за задържане е в размер на 1300 лв.

Лихва за забава се дължи от датата на влизане в сила на съдебното решение, с което е отменена като незаконосъобразна заповедта за задържане, а именно от 14.12.2022г. до окончателното плащане, съгласно т. 4 от Тълкувателно решение №3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК.

При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ ответната страна следва да бъде осъдена да заплати на ищеца направените разноски в размер на 10 лева - платена държавна такса.

В полза на адв. П., в качеството му на процесуален представител на ищеца, следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ и съдействие, на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ вр. чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата, в размер на 430 лева, определен съгласно чл.7, ал. 2, т. 2 вр. чл. 8, ал. 1 от Наредба № 1 от 09 юли 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Воден от горното, Административен съд София град, I отделение, 43 - ти състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на С. Д. Т., ЕГН [ЕГН] сума в размер на 1300 (хиляда и триста) лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, в резултат на незаконосъобразна заповед за задържане рег. № 229зз-1376 от 20.07.2020г., издадена от полицейски орган при 01 РУ - СДВР, заедно със законната лихва върху тази сума, считано от 14.12.2022г. до датата на окончателното плащане на задължението, както и сума в размер на 10 (десет) лева, представляваща направените по делото разноски.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на адв.С. А. П. от САК сума в размер на 430 (четиристотин и тридесет) лева, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ и съдействие на ищеца по делото на основание чл. 38, ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от получаване на препис от съдебния акт от страните.

СЪДИЯ: